

Perakendenin Geleceği Araştırması-II 2023- 2024 Perakende Sektörü İçin Kapsayıcı Bir Model Önerisi
Rapor Tanıtım Toplantısı
Açılış Konuşması- İzzet Özilhan, TÜSİAD Tarım, Gıda ve Hizmetler Yuvarlak Masası Başkanı
27 Mayıs 2024, TÜSİAD Konferans Salonu

Değerli Konuklar,
Kıymetli Basın Mensupları,

“Perakende Sektörü için Kapsayıcı bir Model Önerisi” başlıklı raporumuzun tanıtım toplantısına hoş geldiniz.

TÜSİAD Tarım, Gıda ve Hizmetler Yuvarlak Masası altında faaliyetlerini yürüten Perakende Çalışma Grubumuz, uluslararası standartları da göz önünde bulundurarak mevzuat çalışmalarına katkı sağlıyor; sektöre yön veren raporlar üretiyor ve Türk perakende sektörünün rekabetçiliğini artırmaya yönelik etkinlikler gerçekleştiriyor.

Değerli Konuklar,

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan krizlerin derinleştiği bir dönemdeyiz. Perakende sektörü de dijitalleşmenin ve yeni iş modellerinin sunduğu fırsatlarla büyürken; bugünün enflasyonist ortamında artan maliyetleri, değişen tüketici davranışlarını ve jeopolitik risklerle kırılganlaşan tedarik zincirlerini yönetmenin yolunu bulmak zorunda.

Nitekim sektörün değişen koşullara uyum kapasitesinin ne kadar yüksek olduğunu pandemi döneminde deneyimledik. Bu deneyimlerimizi 2021 yılında COVID-19 salgınının sektöre etkisini daha iyi anlamak amacıyla başlattığımız araştırmamızda yer vermiştik.

Özel sektör temsilcileri ile yaptığımız görüşmelerle hazırladığımız “Perakendenin Geleceği-I: Mevcut Durum, Beklentiler ve Politika Önerileri” raporumuz; o döneme ve sonrasındaki beklentilere de ışık tutması bakımından bir arşiv niteliği taşıyor. Rapor aynı zamanda; bugün sizlerle paylaşacağımız araştırmamızın da öncülü olma özelliğini taşıyor.

Bir önceki araştırmamız, salgın sonrası sektörün ne yöne evrileceğine dair bizlere ipuçları vermişti. Bugün geldiğimiz noktada; bu öngörülerimizin büyük oranda gerçekleştiğini görüyoruz:

- Çok kanallı perakende büyüdü, büyümeye de devam ediyor.
- Tedarik zincirinde yaşanan değişiklikler lojistik ve kargo taşımacılığını daha da kritik unsurlar haline getirdi.
- Nitelikli işgücünün, finansmanın, güvenceli esnek çalışma koşullarının ve verimliliğin önemi giderek arttı.
- Dijitalleşme, büyük veri ve yapay zeka bileşenlerinden oluşan teknolojik dönüşüm sektörde geleceğin değil bugünün trendi haline geldi.

Ancak sektörün arzu ettiğimiz “sürdürülebilir ve kapsayıcı” büyümesi için önümüzde hep birlikte kat etmemiz gereken bir yol var.

Değerli Konuklar,

Perakendenin Geleceği Araştırması-II 2023- 2024 Perakende Sektörü İçin Kapsayıcı Bir Model Önerisi
Rapor Tanıtım Toplantısı
Açılış Konuşması- İzzet Özilhan, TÜSİAD Tarım, Gıda ve Hizmetler Yuvarlak Masası Başkanı
27 Mayıs 2024, TÜSİAD Konferans Salonu

Perakende sektörü istihdam ve milli gelire katkısı göz önünde bulundurulduğunda katma değer yaratan sektörlerin başında geliyor. TÜİK rakamlarına göre sektör 2022 yılında Gayri Safi Yurtiçi Hasıla içindeki payını yıllar içinde artırdı ve bu oran %13'ün üzerine çıktı.¹ İstihdama yaptığı katkıya bakarsak, Ticaret Bakanlığımıza göre üretici ve tedarikçileri de dahil ettiğimizde sektörle ilişkili işletmelerde toplamda 10 milyonun üzerinde kişi istihdam ediliyor.²

Perakende sektörü özellikle 2020 yılından itibaren hızlı bir büyüme trendine girdi. Sektörün büyüklüğü 2022 yılında toplam 5 trilyon TL'yi aştı. Geçtiğimiz ay açıklanan perakende sektöründe güven endeksi ise %1,9 oranında bir artışa işaret ediyor. Bu, tüketici üzerindeki enflasyonist baskılara rağmen sektörün önümüzdeki dönemde de büyümeye devam edeceğinin bir göstergesi.

Sektör, tüketiciye doğrudan dokunmasıyla toplumsal olarak da önemli bir işleve sahip. Pandemi dönemi, 6 Şubat depremleri göstermiştir ki; böylesi afet dönemlerinde temel gıda ve ihtiyaç malzemelerine ulaşım perakende sektörünün tedarik zincirindeki kesintisizlik sayesinde sağlanabiliyor.

Ancak sektörün potansiyelini azami seviyede gerçekleştirebilmesi için atılması gereken adımlar var. Sektörünün geleceğinin perakendenin tüm kanallarında sürdürülebilir büyümenin sağlanmasına bağlı olduğunu düşünüyoruz. Bu yüzden; bugün sunacağımız yol haritasını temellendirirken, "kapsayıcı bir yaklaşım" ihtiyacının altını ısrarla çizdik.

Buradan hareketle; başta kamu kurumları olmak üzere, geleneksel ve organize perakende temsilcileri, akademisyenler ve uluslararası örgüt temsilcileri gibi paydaşlarımızla görüşmeler yaptık. İlk araştırmamızın devamı niteliğindeki ikinci "Perakendenin Geleceği Araştırması" ile Perakende Sektörü için Kapsayıcı bir Model Önerisi'ni ortaya koymayı amaçlıyoruz. Bu model önerisinin temelini ise; Kanunumuz ile çerçevesi çizilen Perakendeciler Konseyi'nin düzenleyici etki analizini de kapsayacak şekilde etkinleştirilmesi ve faaliyet göstermesi oluşturuyor.

Sektörde kapsayıcılığın artırılmasına neden ihtiyacımız var? Çünkü; perakende sektöründe büyümenin ve dönüşümün doğru biçimde yönetilebilmesi için;

- Üretimden tüketiciye giden yolda tüm aşamalarda sektördeki kritik sorunların tespit edilmesi,
- Kamu, özel sektör ve sivil toplum arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi,
- Sektörün ülkemiz ekonomisine katkısını sürdürülebilir kılacak çözüm önerilerinin oluşturulması gerekiyor.

Tüm bunlarla beraber özellikle eşit ve adil rekabet, işgücü, üretimde verimlilik ile dijitalleşme ve inovasyon alanlarında atılacak adımların önceliklendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

¹ [TÜİK Kurumsal \(tuik.gov.tr\)](http://tuik.gov.tr)

² [Perakende Ticaret](#)

Perakendenin Geleceği Araştırması-II 2023- 2024 Perakende Sektörü İçin Kapsayıcı Bir Model Önerisi
Rapor Tanıtım Toplantısı
Açılış Konuşması- İzzet Özilhan, TÜSİAD Tarım, Gıda ve Hizmetler Yuvarlak Masası Başkanı
27 Mayıs 2024, TÜSİAD Konferans Salonu

Sözlerimi bitirirken sektörü şekillendiren kararların çok paydaşlı bir istişare sürecinin neticesinde alınmasının yaratılmak istenen ekonomik ve toplumsal faydayı maksimize ederken sürdürülebilirliğini de sağlayacak en önemli unsurlardan biri olduğunun altını çizmek isterim.

Değerli Konuklar,

Raporumuzu hazırlarken Ticaret Bakanlığımız başta olmak üzere birçok kıymetli genel müdür ve daire başkanımız ile mülakatlar gerçekleştirme fırsatı bulduk. Ticaret Bakanlığımıza ve bizimle görüşlerini paylaşan tüm paydaşlarımıza değerli katkıları için bir kez daha teşekkür ediyorum.

Öte yandan; raporun fikir aşamasından bu yana verdikleri destekten dolayı TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkan Yardımcımız Sayın Ozan Diren'e, çalışmaya yön veren ve liderlik eden TÜSİAD Perakende Çalışma Grubu Başkanı Sayın Atilla Yerlikaya'ya, araştırmamızın yürütücüsü ve rapor yazarlarımızdan CORPERA Danışmanlık Yönetici Ortağı Dr. Ceyhun Emre Doğru'ya, değerli fikirleri ile raporumuzun şekillenmesinde önemli bir rol oynayan, aynı zamanda bugün panelimizde de yer alan Ticaret Bakanlığı Perakende Ticaret Dairesi Başkanı Sayın Burak Kaplan, Türkiye Alışveriş Merkezleri ve Perakendeciler Federasyonu Genel Sekreteri Sayın Burak Ünal ve Uluslararası Çalışma Örgütü Kıdemli Proje Yöneticisi Sayın Emre Dönmez'e ve bu çalışmanın ve etkinliğin gerçekleştirilmesinde emeği geçen TÜSİAD Genel Sekreterlik ekibimize bir kez daha teşekkürlerimi sunuyorum.

Hepimiz için ilham verici bir etkinlik olmasını diler, saygılarımı sunarım.